

PRODUKTUEN SEGURTASUNA

Tatuaiak

ASMATU
JOPUNTUAN. **ZURE**
SEGURTASUNA
DAGO JOKOAN

*Ikaslearen
Koaderno*

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO

HEGUTIA, HESKUNTZA
ETA ERREKREAZKETA
DEPARTAMENTUEN BARRIAN
(KOMUNIKAZIOA ETXERAK)

COMISIÓN EUROPEA

Kontsumitzailearen Helburua SAITEA Europako Kontsumitzailearen Eskolak koordinatzen du. Bertan hartzen parte hartzen duten Autonomia Erkidegoak hartzen dute parte: (Kataluna, Asturias, Valentziako Komunitatea, Galizia, Gasteia-Meritza, Euzko Autonomia Erkidegoa, Euzkarabako, Madril, Aragoi, Gasteia eta Leongo Erkidea) eta beste estatuek (Espainia, Portugal, Italia, Grezia eta Portugal). Osoan eta Kontsumitzailearen Helburua (Kontsumitzailearen Helburua) eta Helburua, Kultura eta Kirola Ministerioaren (Europako programari Zuzendatutako Nagusia) laguntza (800) du.

1. **Tatuaje bat eraman nahi baduzu, joan zaitez higie-ne eta osasun arriskuen prebentziorako arau zuzenak bermatzen dituen zentro batera, bestela infekzio edo gaixotasun arriskutsuak hartzeko aukera izango duzu, hepatitis B eta C edo IHES, besteak beste.**
2. **Egiaztatu ea tatuaje zentro horrek halako jardueretarako baimena duen, tresnak esterilizatzeko metodo zuzenak erabiltzen dituzten, eta erabiltzen dituzten tintak eta pigmentuak homologatuak dauden, eta ontzi handietatik barik erabili eta botatzeko ontzi txikietatik ateratzen dituzten. Eskularruak, erabili eta botatzeko materialak eta mozorrotxoak erabiltzera ere behartuta dago profesionala.**
3. **Ez zaitez arinegi joan, nahi duzun denbora guztia daukazu zure diseinua edo marrazkia aukeratzeko. Izan ere, kontuz! gaur egun laserra eta bestelako teknika konplexuak erabiliz tatuajeak ezabatu daitezkeen arren, markak gelditu daitezke.**
4. **Eska ezazu tatuajea larruzaleko gune osasuntsu batean egitea: erredurarik ez duen, edo erreakzio alergikoetarako joerarik zein dermatologiako gaixotasunik ez duen tokian.**
5. **Saia zaitez aukeratu duzun profesionalak egindako beste lanik ezagutzen, bere lanaren kalitatea eta egiten dituen marrazki mota ikusteko.**
6. **Aholku bat: ez tatuatu aurpegian ez eta esku-gainetan ere. Alderdi hauetako tatuajeak ondorio fisikoak ekar ditzake. Tatuatu eta gutxira damutzen bazara arazo bat da.**
7. **Argi eduki behar duzu tatuajea larruzalean egindako zauria dela. Zuzen orbaintzeko, eska egiozu aholkua espezialistari, hartu beharreko arreta eta neurrien gainean. Ez ezazu bainurik har itsasoan ez eta igerilekuan ere, guztiz orbaindu arte, baina higie-ne oso ondo zaindu.**
8. **Behin eginez gero, tatuajea zure erantzukizuna da: gogoratu tatuajea lesio baten modukoa dela eta horrela zaindu behar dela, espezialistaren aholkuak eta iradokizunak jarraituz.**
9. **Eska ezazu faktura zerbitzua ordaintzean. Erreklamaziorik egin behar izanez gero ondo etorriko zaizu. Behin tatuajea egin ondoren, kontrola ezazu tatuatutako alderdia, eta medikuarengana berehala jo hauetako zantzuren bat edukiez gero: sukarra, gorritasuna edota handitzea, mina edo ondoezak.**
10. **Gogoratu urte bateko epean tatuajea egin duten pertsonak ezin direla emaila izan.**

AURKIBIDEA

1. HASIERA	>>> 1	5. GLOSATEGIA	>>> 8
2. TATUAIK EGITEN ETA MUSIKATZEN	>>> 1	6. IRUDIAK ETA TXISTEAK	>>> 10
3. JARDUERAK	>>> 2	7. DENBORA-PASEN SOLUZIOAK	>>> 11
4. DENBORA-PASAK	>>> 6	ERANSKINA	>>> 12

Argitaratzailea: Kontsumitzailearen Hezkuntza Sarea
<http://www.infoconsumo.es/eecred>

Egileak:

Nieves Álvarez Martín
 Laguntzaileak
 Leticia Ortíz Bedia, M^a del Pilar González Echezarreta,
 Ana Vallejo Echezarreta, Amaia Saenz, Ainhoa Sanz,
 Nuria Vitoria

Diseinua eta maketazioa:

Mª Isabel Gómez Bedia
 Mª Luisa Lavín Solana

Ale-kopurua:

Autonomia Erkidego bakoitzerako koordinazioa:

Gonzalo Sánchez Moreno (Kantabria)
 Rafael González del Busto (Asturias)
 Mª José López Ródenas (Valentziako Erkidegoa)
 Esther Álvarez Fernández (Galizia)
 Alejandro Salcedo Aznal (Gaztela-Mantxa)
 Arrate Martínez de Guereñu (Euskal Herria)
 Jesús Ramón Galán Quintanilla (Extremadura)
 Susana Gil (Madril)
 Francisca Pérez Jiménez (Aragoi)
 Carmen Herrero Álvarez (Gaztela eta Leon)
 Susana Conde Escorihuela (Errioxa)

Lege Gordailua:

Inprimaketa: J. Martínez S.L.

1. HASIERA

Tatuaia bat al duzu?, tatuaia bat duen norbait ezagutzen al duzu?, zer iritzia duzu tatuaien inguruan?, zer dakizu gai honi buruz?, gaur egungo moda dela uste al duzu?, ba al dakizu betiko tatuaiak zure osasunerako arazo larriak eragin ditzaketela?, ezagutzen al duzu HIESak, hepatitisak eta bestelako gaixotasun larri batzuek tatuaiarekin izan dezaketean erlazioa?, aldi baterako tatuaiak ezagutzen al dituzu?

Galdera asko dira, badakit, batzuek erantzun erraza dute eta beste batzuek erantzun zuzena ematea, aldiz, ez da hain erraza, ez duzu horrela uste? Hala ere, kasu honetan, beste antzeko batzuetan bezala, erantzun zuzena eman ezean ez duzu gutxiegi bat izango, arazo larriak baizik, zuretzat eta zure ingurukoentzat. Gainera, pentsatu al duzu noizbait tatuaiak ikasteko materia izan zitezkeela? Ez, ezta? Bada, ikus dezakezunez, badira. Hori dela-eta oso garrantzitsua da arreta jartzea eta koadernotxo honetan dauden jarduera guztiak eta ikasgelan proposatzen dizkizutenak egin ditzazula. Azkenik, ziurtasun osoz, galdera hauei guztiei erantzuteko moduan egongo zara, gauza bitxiak ezagutuko dituzu, bizitza zapuztu ahal dizuten eta, batzuetan, heriotza eragin diezazuketen hainbat gaixotasun prebenitu ahal izango dituzu eta pertsona informatuagoa izango zara batez ere.

2. TATUTAIK EGITEN ETA MUSIKATZEN

Koaderno honen azkeneko orrialdeari begiratu al diozu? Ez baduzu egin, begiratu orain. "Tatuaien Dekalogo" irakurri al duzu? Berrir irakurri zure lagunekin batera, zure baitarako eta taldean hausnartu. Argi eta garbi al duzu? Bada, orain pentsatu behar duzu konpositorea zarela eta dekalogoan irakurri duzunaz abesti bat egiteko agindu dizutela. Antzeko letra bat asmatu behar duzu, zure hizkerari, estiloari egokituz; gehien gustatzen zaizun erritmoa hautatu behar duzu (rap, rock, pop,...). Ondoren, bakarka edo zure lagunekin batera, maketa bat grabatu beharko duzu, ausartzen al zara? Gure web gunean begiratzen baduzu maketarekin egin dezakezuna jakin ahal izango duzu.

www.infoconsumo.es/dianaseguridad

3. JARDUERAK

1. FITXA: TATUAIAREN AZTERKETA HISTORIAN ZEHAR

Irudikatu behar duzu Historian zeharreko bidaia egin behar duzula tatuaiaren aurrekoak edo egiten zituzten herriak ikasteko. Ikerketaren emaitzak hurrengo orrialdean dagoen koadroan bildu behar dituzu. Gogoan izan behar duzu kultura guztietan tatuaiak ez duela esanahi bera, batzuetan esanahi erlijiosoa edo gerlaria du eta beste batzuetan, aldiz, esanahi estetikoa baino ez du.

Lana egiteko zure irakaslearekin hitz egin eta hainbat iturritan informazioa bilatu behar duzu, ondoren, lanean hasi baino ez duzu egin behar. Hemen dituzu hainbat web guneren helbide, erabilgarriak izan ahal zaizkizunak:

<http://www.cuerpodornado.com/tatuajes.html> <http://www.killos.org/sito/historia.htm>

<http://www.tournet.com.ar/marctattoo/informes.htm>

TATUAIK HISTORIAN ZEHAR			
Tokia	Garaia	Tatuatuak	Tatuaiaren arrazoia
Alpeak			
Tebas			
India, Txina, Japonia			
Erdialdeko Asia			
Gurutzaden lekuak			
Estatu Batuak			
Britainia Handia			
Inkak			
Iparramerika			

2. FITXA:TATUAIA FINKOEN ETA BESTELAKO AUKEREN ARTEKO KONPARAZIO-AZTERKETA

Jarduera honetan ikerketa eta konparazio-azterketaren lan txikia egitea proposatu nahi dizut. Tatuaiari buruzko informazioa bilatu behar duzu, bai tradizionalei buruz nola dauden alternatibei buruz (behin-behineko eranskailuak eta hennazko tatuaiak). Lana interesgarriagoa izango da taldeka egiten baduzue. Ikerketaren emaitzak ondoko koadro honetan jaso ditzakezue:

TATUAIA FINKOEN ETA BESTELAKO ALTERNATIBEN ARTEKO KONPARAZIO-AZTERKETA			
Aztertu beharreko alderdiak	Tatuaiak finkoa	Eranskailuak	Hennazko tatuaiak
Motak eta itxurak			
Salneurria			
Ipintzeko denbora			
Oinazea ipintzerakoan			
Orbaintzeko denbora edo zainketa bereziak			
Iraupena			
Osasunerako arriskuak			
Ze aukera ditugu beraz nekatzen baldin bagara			
Kontuan hartu beharreko bestelako alderdi batzuk			

3. FITXA: HURRENGO ISTORIOAN DAUDEN HUTSUNEAK AURKITU BEHAR DITUZU

Hemen duzu tatuaiak bat egiteko asmoa duten lagun batzuen istorioa. Jarduera oso erraza da, arretaz irakur ezazue, egindako hutsune eta akatsak aurkitu eta proposa ezazue zein izango zatekeen jokaera zuzena. Jarduera banaka edo talde txikian egin dezakete. Bukatu ondoren, aurkitu dituzuen akatsak eta zuen ustez egin beharreko zuzenketak komunean jarri beharko dituzue, horrela, gaiaren inguruan duzuen ezagutza ikusi ahal izango duzue.

Aurkitu itzazu hiru lagun hauek egindako akatsak.

Eta tatuaiak bana egiten badugu?

Uda elkarrekin eman ondoren, Gemmak, Jorgek eta Nicolasek zerbait berezia egin nahi dute agurra moduan uda gogoan izateko. Asko pentsatu ondoren, gehien erakartzen dituen ideia tatuaiak bana egitea da, hirurek tatuaiak berbera eta leku berean; elkarrekin eman duten uda gogoraziko dien eguzki beltz txiki bat. Ideia denei gustatzen zaien arren, zenbait gauzatan ez dira ados jartzen. Gemmak eguzkia bularrean tatuatu nahiko luke oso erotikoa iruditzen zaiolako, Jorge eta Nicolasek, ordea, txorkatilan nahiago dute egin askozaz estetiko eta diskretuagoa dela pentsatzen dutelako.

Tatuatu behar dutena eta non tatuatu behar duten erabaki ondoren, tatuaiak egiteko tokirik egokiena bilatu dute. Informatzea erabaki eta lokaletako bat hautatu dute, hau ez da ez oso garestia ezta oso merkea ere. Nahikoa garbi eta aireztatuta dago, inpresio ona egin die. Jorgek susmoa hartu du apur bat ez duelako jarduera hori egiteko establezimenduen baimena inon ikusi. Nagusiari galdetear dagoelarik, lagunek hain nekagarria eta azkar ustekoa ez izateko esan diote, agerian ez baldin badago zerbaitengatik izango dela.

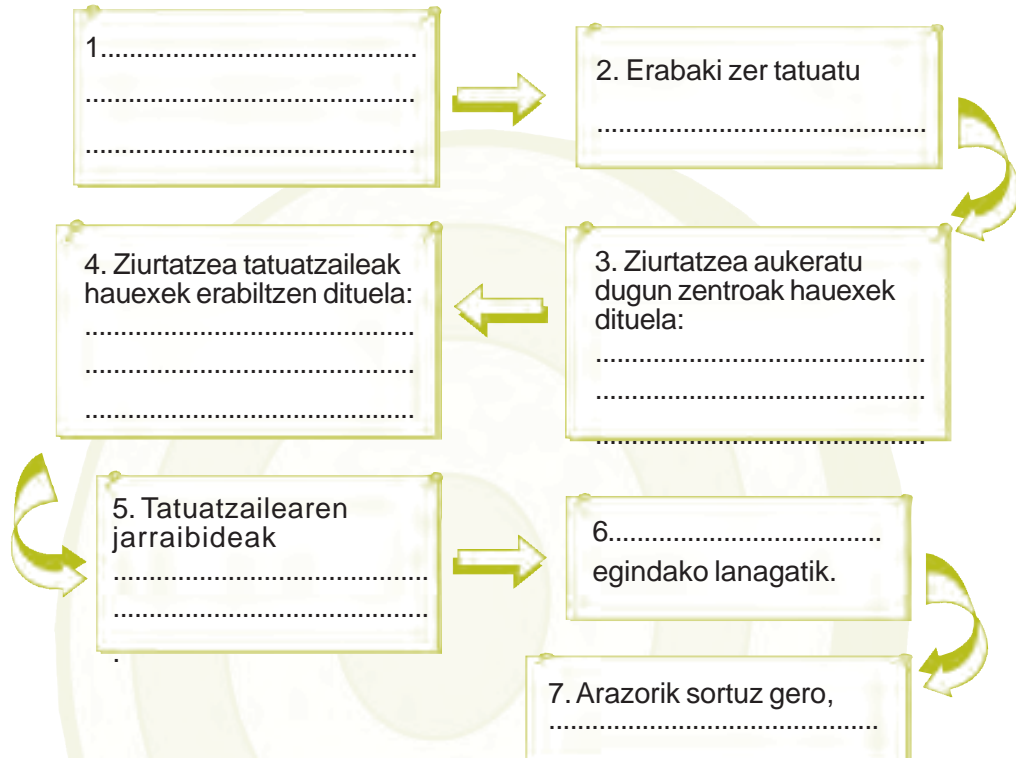
Uda ez dute deus itxaron behar izan, hirurak elkarrekin pasa dira. Lehena, Nicolas izango da. Tatuaiagilea oso gizon jatorra da, apur bat marrantatuta dago, baina, hala ere, oso umoretsu dago. Lehenik eta behin, tatuaiak egin behar duen txorkatilaren gaineko alde horretan bizarra egin behar du. Alkandoraren poltsikotik latexezko eskularruak atera ditu, buelta eman (alderantziz zeuden) eta jantzi ditu. Behin bakarrik erabiltzeko aitzur berria hartu du eta alde horretan kontu handiz bizarra egin du, ondoren zakarrontzira bota du. Pixkanaka tatuaiak egiten joan da, kontu handiz. Bitartean, Jorge eta Gemmak bere lanari eta inguruan dagoen guztiari begira daude. Argazki piloa daude eskegita, batzuetan tatuaiagilearen lanak ikus daitezke, batzuk benetan ikusgarriak dira. Erabiltzen duen materiala ere ikus dezakete: orratzak, eskularruak, pigmentuak, koloretakoak behin erabiltzeko ontzi txikietan, beltza izan ezik, beratu ontzi handi batetik zuzenean hartzen du. Dagoeneko hirurek tatuaiak dute, denei Nicolasi egin bezala egin die, salbuespen bat dagoelarik, Gemmari ez diote alde horretan bizarra egin ez zelako beharrezkoa.

Daramaten tatuaiak dela-eta oso-oso pozik daude. Profesionalak orbaintzeko behar duen denboran egin beharreko zainketei buruzko argibideak entzun eta ordaindu ondoren joan dira. Establezimendutik atera eta zerbait hartzea bururatu zaie hondartzatik gertu dagoen terraza batean eseri dira. Uda bukatuta badago ere bero handia egiten du, eta Jorgeri hesgailuak traba egiten dio, hortaz, kentzea erabaki du. Orain askoz hobeto dago. Freskagarriak hartzen dituzten bitartean gauean egingo dutena planeatu dute. Oporretako azken eguna da eta ahalik eta gehien aprobetxatu nahi du, hortaz, gaua egitean eta hondartzan inor gelditzen ez dela azkeneko bainua hartuko dutela erabaki dute. Agurtzeko modu ona, ezta?

4. FITXA: IBILBIDEA OSATU

Jarduera hau oso erraza da. Ikus dezakezunez hurrengo lauki eta geziek zazpi urrats dituen ibilbidea osatzen dute, hauek tatuaiia bat egiteko prozesua, erabakia hartzen denetik tatuaiia guztiz sendatuta egon arte, markatzen dute. Hutsuneak bete behar dituzu.

5. FITXA: JAR EZAZU HENNAZKO TATUAIA BAT

Bizitza osorako tatuaiia bat egin baino lehen, ziur egon beharko zara egitan gustatzen zaizula, horretarako ona izaten da henna erabiliz praktikatzea. Henna ez da berez tatuaiia bat, azalaren aldi baterako apaindura baizik. Zure diseinua desagertzen joango da azala esfoliatzen doan heinean, izan ere, betiko tatuaietan ez bezala, ez dituzte orratzak erabiltzen pigmentua azalaren barruan bortxatzeko. Gustatzen bazaizu, agian zure azala ez tatuatzea erabakiko duzu marrazkiaz aldatzeko nahi duzun guztietan.

Prozedura:

Egia esan, ez dago errezeta bakarra, pertsonaren, klima-baldintzen, azal-moten eta norberaren gustuen araberakoa izan ohi da gehien bat.

- Henna-hautsa naturala eros dezakezu belar-denda edo tatuatzeko zentroetan. Paketean ageri diren jarraibideen arabera nahasten da.
- Henna naturalaren oreka ere eros dezakezu, dagoeneko nahasita dagoena.
- Henna ezarri baino lehen, garbi dagoela eta hennazko pigmentua azalean sartzea eragotziko duten ukendu edo oliorik ez duela egiaztatu behar duzu.
- Nahi duzun marrazkia egin dezakezu azalaren gainean edo aurretik garbi daitekeen markatzaile batez marrazkia egin dezakezu. Era berean, "transfers" esaten diotena ere egin dezakezu, horren bidez paper batean kopiatutako diseinu bat azalera pasako zenuke.

- Hennazko orean azalaren gainean utzi behar duzu ahalik eta denbora gehien.
- Bero gehigarria erantsi behar duzu ile-lehorgailu baten bidez edo konpresa beroen bidez.

Hasi baino lehen hainbat diseinu sortu beharko zenituzke, tatuaiak bezala erabil daitezkeenak. Asmatzeko gauza ez zarela uste baduzu ondoan agertzen diren web gune hauetan zenbait eredu aurkitu ahal izango duzu, gainera beste batzuk ere ondoren gaineratu ditugu:

<http://www.geocities.com/jmtattoo.geo/photopageceltic.html>

<http://www.dream-es.com/tatuajes/tatuajes.html>

<http://www.tournet.com.ar/marctattoo/galeria.htm>

<http://www.technotatto.com/plantillas.htm>

WEBETIK ATERATAKO IRUDI BATZUK BETIKO TATUAIK IZAN DAITEZKE EDO HENNAZKOAK. ZUK ERABAKI

4. DENBORA-PASAK

1.- LETRA-ZOPA

Tatuaia bat egiteko orduan gogoan izan behar duzu zure osasunerako zenbait arrisku egon badaudela. Letra-zopa honetan arrisku horietako zazpiren izenak bilatu behar dituzu.

A	B	H	R	D	L	A	S	W	I	H	L	J	Z	K	L	M	N	A	E
G	Q	W	E	R	T	Y	U	I	N	U	O	E	Y	I	F	G	B	M	J
J	H	G	F	D	S	A	P	O	F	J	U	A	H	J	A	J	E	J	I
O	H	J	K	L	Ñ	Z	X	C	E	A	E	D	I	A	I	D	O	M	V
E	B	O	W	Q	M	N	B	V	K	O	N	I	E	T	R	N	A	E	A
A	C	E	N	E	R	T	Y	U	Z	U	A	D	S	T	E	N	H	Q	E
S	A	S	A	D	A	P	O	I	I	B	A	R	A	I	G	U	E	W	F
D	I	R	E	E	D	Z	X	C	O	A	M	S	A	A	T	I	P	I	O
R	A	Z	I	U	N	O	V	B	A	L	I	B	U	L	I	F	A	J	K
E	A	T	S	R	Q	P	A	N	K	A	S	N	A	P	S	E	T	L	M
J	B	U	T	U	O	I	E	K	S	I	D	C	A	S	C	A	I	N	O
Q	C	V	W	X	Y	Z	A	L	Y	S	A	R	E	L	E	B	T	P	Q
E	D	E	F	G	H	I	J	K	A	V	E	I	N	T	R	O	I	R	S
R	H	E	P	A	T	I	T	I	S	A	C	I	D	O	L	G	S	T	U
T	M	I	C	M	E	F	E	L	O	S	A	S	O	P	U	N	A	V	W
Y	A	R	O	O	L	Q	E	R	T	A	X	Z	V	S	E	A	B	O	T
O	R	O	N	U	N	A	L	E	R	G	I	A	K	T	R	O	U	N	X
A	D	I	A	D	E	U	N	D	E	R	D	E	F	R	E	G	I	L	I
F	L	A	N	U	L	S	E	G	D	I	R	B	I	E	O	C	I	T	S
E	L	E	N	O	I	S	U	P	E	R	C	A	H	E	R	P	E	S	A

Oharra: soluzioa 11. orrialdean

2.- HIZTEGI EROA

Jarduera hau gehienez lau edo bost pertsonen osatutako taldeetan egin behar duzu. Taldeko kideren batek jolasaren koordinatzailearena egin dezake, jarduera hau, halere, txandaka ere egin dezakezue.

Jolasaren oinarriak honakoak dira:

- Koordinatzaileak tatuaiarekin lotutako hitz bat esan behar du. Koaderno honetan erantsi dugun termino-glosategiko hitz bat har dezake edo bestela hiztegi batean bila dezake.
- Partaideek proposatutako hitzaren definizioa idatzi behar dute hiztegiaren agertzen den lez.
- Hitzak zer esan nahi duen ez dakitenek definizioa asmatu behar dute egiazkoa izango balitz bezala.
- Segundo batzuk igaro ostean, koordinatzaileak definizioak jasoko ditu eta erantzun zuzenarekin batera irakurriko ditu (hau da, glosategian agertzen dena).
- Irakurketa egin ondoren, parte-hartzaileak irakurri dituzten erantzunetako bat bozkatu behar dute, erantzun zuzena dela uste dutena alegia.

Jokalariek honako puntuazioak izango dituzte:

- Definizioa zuzen idatzi dutenek (termino-glosategian agertzen denaren antzekoa) 4 puntu eskuratuko dituzte.
- Denak irakurri ondoren glosategiko definizioa zein den asmatzen dutenek ere 4 puntu eskuratuko dituzte.
- Parte-hartzaile bakoitzak, gainera, bi puntu eskuratuko ditu bere definizioak lortzen dituen bozka bakoitzeko.

3.- ZUZENA ALA OKERRA

Jarraian, jarduera-zerrenda duzu, jarduera hauek guztiak tatuaiia bat egin ondoren izan beharreko kontu eta arretei dagozkie; hau da, zauria orbaintzen ari den denboran.

Jarduera honetan esaldiak hurrengo orrialdean agertzen diren bi laukietako batean jarri behar dituzu. Jarduera zuzenak adierazten dituzten esaldiak lauki batean eta okerrak direnak bestean. Erraza, ezta?

Ze gauzak egin ditzaket edo egin behar ditut tatuaiia egin ondoren?

- 1) Tatuaiian hazka egitea hazkura arintzeko
- 2) Tatuatutako gunea bakterien aurkako xaboi batez garbitzea
- 3) Belaki bat erabiltzea tatuaiia behar bezala garbitzeko
- 4) Tatuaiia egin eta ordu batzuetara benda kentzea
- 5) Hondartzan bainatzea iodoak orbaintzen duelako
- 6) Arropa estua eta sintetikoa eramatea
- 7) Kirola kontu handiz egitea
- 8) Orbaintzeko ukendua erabiltzea

Erantzunak ere marrazki ditzakezu, ausartuko zara? saia zaitezke, ongi?

ZUZENA

OKERRA

Oharra: soluzioa 11. orrialdean

5. GLOSATEGIA

ORRATZA

Tatuatzeko oinarrizko tresna da. Bere helburua tinta azalaren azpian ezartzea da tatuaiari itxura emateko. Horretarako, makina elektriko bati akoplatzen zaio, honek minutuko 1.000 aldiz baino gehiagotan dardaraziko du. Orratzak berriak izan beharko dira bezero bakoitzarekin eta erabili ondoren bota beharko dituzte. Tatuaiagile onek aliketen bidez tolestu edo hautsi egiten dituzte lana egin ondoren eta bezeroa aurrean dagoelarik. Zenbait orratz-mota daude, horietako bakoitzak funtzio zehatza du: trazatzea, perfilatzea, betetzea, etab.

AUTOKLABEA

Funtsezkoa da profesionala den edozein tatuaiagilerentzat. Orratzak eta prozesuaren higie osoa lortzeko bestelako material batzuk esterilizatzen dituen tresna kirurgikoa da. Esterilizatutako orratzak zigilatutako poltsatan gordetzen dira, hauek bezeroaren aurrean zabaldu beharko dituzte bere asepsia bermatuta gera dadin.

BESOKOA

Tatuaia-mota hau jende artean oso zabalduta dago eta askok eskatzen dute. Besoaren, eskumuturraren edo txorkatilaren perimetro osoan marraztutako eskumuturreko edo tira bat da. Aldaera asko daude, norberaren irudimenak asmatzen dituen guztiak.

BACKPIECE

Honek ia bizkar osoa estaltzen du, edozein estilokoa izan daiteke.

COVER-UP

Tatuaia hau alde zurretik zegoen tatuaiia bat estaltzeko («cover») egin ohi dute, hori egoera txarrean egon daiteke edo «scratch» bat izan daiteke. Guztiz estali dezake edo berregin dezake.

CUSTOM

Tatuaia mota honetan bezeroak esango du ze neurria eta nahi duen, pertsonalizatuta dago eta ez du zerikusirik tatuaiagileek, oro har, erabiltzen dituzten diseinu estandar edo «flash»-ekin. Oro har, bezeroak ematen du tatuatu nahi duen gauza. Galde iezaiozu zure tatuaiagileari lan-mota hauek egiten dituen.

DERMOGRAFIA

Tatuaiaren izen jaso, kultura. «Dermografiagilea» tatuaiagilea izendatzeko izen jaso izango litzateke. «Tatuaia» hitza «artistikoa» hitzarekin lotuta egon ohi da, eta hau ez da kasualitatea, izan ere, tatuaiagile askok bestelako ikusi-arteak egiten zituzten, hala nola, pintura, ilustrazioa, komikia, «aerosol artea», graffitia, etab.

FLASH

Tatuaiagileak bezeroak motiboa hauta dezan erakusten dion orri eta albumen izena. Artista espezializatuek edo dagoeneko itzala duten tatuaiagileek sortutako originalak izaten dira. Hori dela-eta, salneurri handia dute eta tatuaiagile batentzat modelo edo aktore baten «book»-aren antzekoa da.

HANKY PANKY

Henk Schiffmacherren goitizena, tatuaiagile ospetsua izan zen eta 1966. urtean Amsterdamgo Tatuaiaren Museoa sortu zuen.

HENNA

Afrikako kulturek jatorriz erabiltzen zuten pigmentua, aldi baterako «tatuaiak» egiteko erabiltzen da eta zenbait egunez bakarrik irauten du eta berez ezabatzen dira. Ez dira batera arriskutsuak.

MIKROPIGMENTATZEA

Apaindegietan eta ile-apaindegietan azkar zabaltzen ari den teknika estetikoa. Hasiera batean, iraupen luzeko makillajeak sortzeko pentsatu zuten baina, egun, aldi baterako tatuaiak jartzeko erabiltzen ari dira.

MOKO

Maorien tatuaiak tradizionala da, aurpegian jartzen dutena. «Moko»-aren funtzioa ez da apaindura bezala soilik bere diseinuak pertsona eta kide den klana identifikatzen baititu, etnia honen historian erro kultural sakonak ditu.

MOTIBOAK

Irudimena bakarrik izango da tatuatu ahal dituzten motibo edo diseinuen muga bakarra. Arrunta edo ohikoak direnen artean honakoak daude: garezurrak, bikingoak, arrosak, armiarmak, loreak, bihotzak, «pin-upak», tribu-marrakiazkiak, sirenak, izurdeak, tximeletak, maitagarriak... Baina bestelako batzuk ere badaude: behar bezain trebe eta iaioak izatekotan Picasso bat edo maite dugun pertsona baten argazki tatuatu daiteke.

OLD STYLE

Iparramerikako tatuaiak mota tradizionala, 40 eta 50 hamarkadetan sortu zuten. Marra lodiak eta zehatzak, kolore biziak eta itxurazko soiltasuna erabiltzen dituzte tatuaiak zaharren xarma eta gaiak imitatzen dituela: loreak, dadoak, enarak, «eightballak», bihotzak, «pin-upak», etab.

PE'A

Samoako tatuaiak tradizionala, honek sabelaldea, ipurmasailak eta hankak belaunetaraino hartzen ditu. Eskuz egindako osagai geometriko landuak ditu eta herri honen kultura zaharraren barruan oso esanahi zehatza dute. «Pe'a» delakoak irakurtzen dakienarentzat eta gardentasun osoz azaltzen du zein den tatuaiak daraman pertsona, klanaren barruan duen eginkizuna, izan dituen esperientziak eta taldean duen egoera.

PERTSONALIZAZIOA

Ikus Custom

PIN-UP

Hitz ingeles honen bidez jarrera eta jantzi probokatzailak dituzten nesken marrazkiak izendatzen dituzte. Tradizio hau II. Munduko Gerratik dator, garai hartako soldadu iparramerikarrek erotismo xarmangarriko ilustrazio eta argazkiak horma zein armairuetan txintxeten bidez esekitzen zituzten neska-laguna gogorarazteko edo morala igotzeko asmoz. Mundu osoan ezagunak diren artistek egindako ekarpenari esker, hala nola Vargas, Elvgren edo Dribenek egindakoa, espezialitate honi arte-kategoria eman zaio. Gaur egun, tradizio honi jarraitzen dioten artistarik ospetsuenak Hajime Sorayama, Olivia de Bernardinis edo Luis Royo dira.

SCRATCH

(«Atzamarkada»). Amateur batek bitarteko eskasen eta sarri ez egokien bidez egindako tatuaiak.

SLEEVE

«Mahuka». Beso edo besaurrea estaltzen duen tatuaiak, guztiz ixten duela.

TATTOO

Ingelesen tatuaiak esateko erabiltzen duten hitza, hizkuntza askotan erabiltzen dute. Onartu ohi dute hitza polinesieraren «tatau» hitzetik datorrela.

TINTA

Tatuaiaren erabiltzen duten tinta begetala edo minerala eta guztiz ezabaezina da. Tatuaiagileak plastikozko ontzi txiki batzuetan ipiniko du eta lana bukatu ondoren bota egingo ditu. Tinta orratzaren eraginez 1'5 milimetrotan azalaren azpitik gelditzen da. Egun kolore anitzetan fabrikatzen dute tatuaiari bizitasun handiagoa emate aldera.

LANA

Tatuaiagileek horrela esaten diote tatuaiari bat egiteari esaten diote.

TRIBUËTAKOAK

Tatuaiari hauek oinarria dute Polinesiako, Zeelanda Berriko, Samoako edo inguru horietako kulturetan erabiltzen zituzten diseinuetan, kultura hauetan tatuaiaren bidez gizartearen zuten zeregina adierazten zuten, besteak beste. Marra eta trazuen bidez eginiko diseinu abstraktuak izaten dira, punta eta arabesko korapilatsuak dituztelarik. Gaur egungo tribalak ez du esanahi zehatzik eta batik bat estetikoki ongi geratzea bilatzen dute, bere jatorriko zentzua galdu du zeharo.

HODIA

Orratza gordetzen duen tatuatzeko makinaren zatia, tatuaiagileak lana egiten duen bitartean eskuan izan ohi du. Lodiera eta ahoko ezberdin asko daude egin behar duten lanari egokitzea errazago gerta dakien. Orratza kenduta, azala gehien ukitzen duen zatia da, hori dela-eta erabili baino lehen ongi asko esterilizatu behar dute.

BILOA

Gorputzaren alde bilotsua. Tatuaiari bat jartzeak ez du esan nahi alde horretako bilo edo ilea haziko ez denik, hori dela-eta oso ongi ikasi behar dute diseinua non jartzen duten. Ile gehiegi egoteak tatuaiari on bat desitxura dezake, gainera, alde iletuetan errazago da pikor edo infekzioak agertzea ez baldin badute higiegi behar bezala zaintzen.

6. IRUDIARIK ETA TXISTEAK

Hauek dira aukeratu ditugun irudi eta txisteetako ⁽¹⁾ batzuk. Bilatu zuk bestelako batzuk. Bakarrik edo taldeka egin dezakezu.

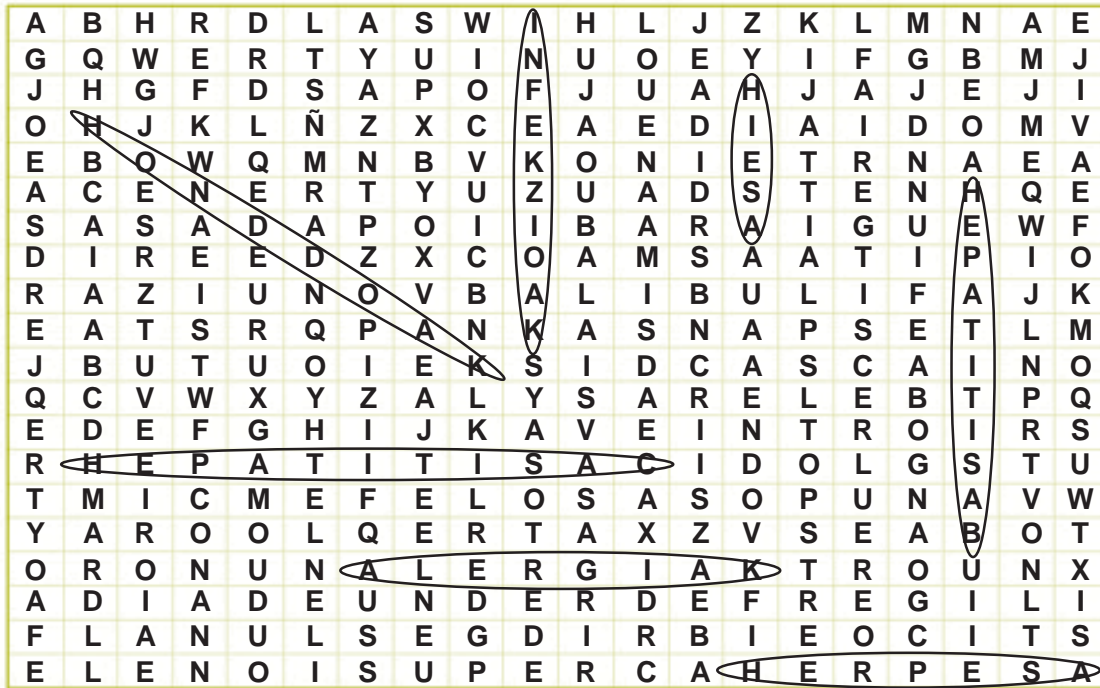
⁽¹⁾ www.offthemark.com

7. DENBORA-PASEN SOLUZIOAK

I. LETRA-ZOPAREN SOLUZIOA

Bilatu behar ditugun hitzak honakoak dira: HONDDOAK, INFEKZIOAK, HIESA, HEPATITISA B, HEPATITISA C, ALERGIAK, HERPESA

2. ZUZENA EDO OKERRAREN SOLUZIOA

ZUZENA

- 2- Tatuatutako gunea bakterien aurkako xaboi batez garbitzea.
- 4- Tatuia egin eta ordu batzuetara benda kentzea.
- 7- Kirola kontu handiz egitea.
- 8- Orbaintzeko ukendua erabiltzea.

OKERRA

- 1- Tatuia hazka egitea hazkura arintzeko.
- 3- Belaki bat erabiltzea tatuia behar bezala garbitzeko.
- 5- Hondartzan bainatzea iodoak orbaintzen duelako.
- 6- Arropa estua eta sintetikoa eramatea.

ERANSKINA

Erantzun inkesta honi. Senide eta lagunei ere inkesta egiezu. Orain asko dakizu gai honen inguruan, beraz, emaitzak azter itzazu eta ondorioak atera itzazu.

INKESTA: TATUAIAREN ARRISKUAK EZAGUTZEN AL DITUGU?

1. Noizbait pentsatu al duzu tatuaia bat egitea benetan?

Bai_

Ez_

Zergatik?

2. Tatuaia egiten dituzten profesionalak eta establezimenduek bete behar dituzten betekizunak ezagutzen al dituzu?

Bai_

Ez_

Erantzuna baiezkoa bada, adierazi zein diren.

3. Tatuaia bat egiteak dituen arriskuak ezagutzen al dituzu?

Bai_

Ez_

Erantzuna baiezkoa bada, adierazi zein diren

4. Garrantzitsua iruditzen zaizu ongi informatuta egotea?

Bai_

Ez_

Zergatik?

5. Gaiaren inguruko informaziorik ez baldin baduzu, nora joko zenuke informazio bila?

6. Eta arazoren bat izatekotan, tatuatu ondoren, nora joko zenuke?

Lortzen dituzun emaitzak aztertu ondoren, hausnarketa egin eta horren arabera jardun. Ez al duzu uste ongi egongo litzatekeela gaiari buruzko informazio-kanpaina egitea? Berriz ere lanean jar zaitez. Asmatu metodo bat eta zabaldu ikasi duzuna (eztabaida-guneetan edo zeure webean bertan adibidez).

